

Základná škola s materskou školou Likavka

Školská 480, 034 95 Likavka

MATERSKÁ ŠKOLA

Školský vzdelávací program

"Slniečko nám svieti, pod' me sa hrat' deti"

Názov školy:	Základná škola s materskou školou Likavka Školská 480, Likavka
Názov ŠkVP:	Slniečko nám svieti, poďme sa hrať deti
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka dochádzky:	1 - 4 roky
Formy výchovy a vzdelávania:	Celodenná, poldenná
Vyučovací jazyk:	Slovenský
Typ školy:	štátna
Druh školy:	Materská škola
Zriadovateľ:	Obec Likavka
Prerokovaný v pedagogickej rade:	24.08.2022
Prerokovaný v rade školy:	13.09.2022
Schválený zriadovateľom:	24.08.2022
Vydaný dňa:	24.08.2022
Platnosť ŠkVP od:	01.09.2022
Zástupkyňa riaditeľa ZŠ s MŠ pre MŠ:	PaedDr. Renáta Mudičková
Riaditeľ ZŠ s MŠ:	Mgr. Ľuboš Birtus
Web:	www.zmslikavka.edupage.org
e-mail:	mslikavka@gmail.com
Tel.kontakt:	0915 760 240

Likavka, dňa 24.08.2022

Mgr. Ľuboš Birtus
riaditeľ ZŠ s MŠ

PaedDr. Renáta Mudičková
zástupkyňa riaditeľa ZŠ s MŠ pre MŠ

JUDr. Miroslav Brtko
predseda Rady školy

Ing. Marián Javorka
starosta obce Likavka

OBSAH

- 1 Názov školského vzdelávacieho programu
- 2 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy
- 3 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu
- 4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania
- 5 Učebné osnovy
- 6 Vyučovací jazyk podľa § 12 školského zákona
- 7 Hodnotenie detí

1 Názov vzdelávacieho programu

Motto: „*Slniečko nám svieti, poďme sa hrať deti.*“

2 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Školský vzdelávací program je základným kurikulárnym dokumentom materskej školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie detí predškolského veku.

Školský vzdelávací program:

- rešpektuje vývinové osobitosti detí predškolského veku,
- zohľadňuje ciele, poslanie a zameranie materskej školy,
- akceptuje priestorové, materiálno-technické a personálne podmienky materskej školy,
- vytvára priestor na uplatňovanie takého štýlu výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorý pozitívne ovplyvňuje učenie sa detí a ich vzdelávacie výsledky,
- ovplyvňuje pozitívne celkovú klímu a kultúru materskej školy.

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a socioálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

Poslanie a vlastné ciele výchovy a vzdelávania v materskej škole

- utvárať pozitívne medziľudské vzťahy a rozvíjať sociálnu komunikáciu,
- utvárať schopnosť chápať, akceptovať a rešpektovať iných, schopnosť pracovať spoločne,
- podporovať celostný rozvoj dieťaťa s dodržiavaním a rešpektovaním základných princípov,
- uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (na materskú školu),
- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí,
- podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu sa hrou,
- podporiť vzťah dieťaťa k objavovaniu a získavaniu nových poznatkov,

- podporovať experimentovanie a bádanie detí,
- formovať a rozvíjať hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti vo vzťahu k vlastnému pokroku,
- rozvíjať tvorivosť a kritické myslenie detí,
- poznávať prírodu a chápať potrebu ochrany životného prostredia v okolí dieťaťa,
- rozvíjať u detí environmentálne cítenie,
- posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- zachovávať a rozvíjať tradície v kultúrnych podujatiach, aktívne sa podieľať na kultúrnom živote obce,
- rozvíjať u detí návyky súvisiace so zdravým štýlom,
- osvojovať si pohybové zručnosti a zdokonaľovať pohybové schopnosti,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a inými inštitúciami (pri zachovaní etického princípu spolupráce) s rešpektovaním potrieb dieťaťa,
- naučiť sa rešpektovať všeľudské, etické hodnoty,
- získavať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa svojho dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo s inými odborníkmi (pediater, logopéd, psychológ atď.),
- venovať pozornosť deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou, v spolupráci s CPPaP v Ružomberku vypracovať individuálne vzdelávacie plány, prostredníctvom ktorých sa u týchto detí podporuje rozvoj v oblasti vyžadujúcej si zvýšenú pozornosť.

Čiastkové ciele ŠKVP:

- vytvoriť v materskej škole príjemnú, tvorivú atmosféru, v ktorej majú deti možnosť komunikovať v priateľskom prostredí, prejavovať svoje pocity, prežívať zážitky úspechu a tešiť sa na pobyt strávený v prostredí materskej školy,
- rozvíjať a podporovať radosť detí z učenia a z vlastnej práce, získavania informácií z rôznych zdrojov,
- poskytnúť deťom primerané informácie o našej obci a regióne, utvárať a rozvíjať u detí pocity hrdosti na svoj pôvod, poznať a využívať miestne ľudové tradície,
- vytvárať príležitosti na pohybové aktivity, vštepovať zásady zdravého životného štýlu,

- oboznamovať detí s anglickým jazykom na elementárnej úrovni,
- rozvíjať elementárne výtvarné schopnosti a prebúdzat' u detí trvalý pozitívny vzťah k výtvarnému umeniu,
- podporovať a rozvíjať záujem detí o informačno – komunikačné technológie,
- v spolupráci s logopédom orientovať sa v aktuálnej jazykovej a rečovej spôsobilosti dieťaťa a stimulovať a rozvíjať jeho jazyk a reč tak, aby v závere predškolského obdobia malo dieťa rozvinutú spôsobilosť jazykovo správne a zrozumiteľne sa vyjadrovať a dorozumieť sa s deťmi i dospelými.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole zameriavať sa na pozitívnu výchovu založenú na láske a dôvere k dieťaťu, čím budeme posilňovať sebaúctu, zvyšovať sebavedomie dieťaťa a to na základe postupného utvárania adekvátneho sebahodnotenia.

Zameranie materskej školy

Naša materská škola obohacuje výchovu a vzdelávanie o regionálnu a environmentálnu výchovu, ktoré sú zahrnuté aj v školskom vzdelávacom programe „Slniečko nám svieti, poďme sa hrať deti“. Konceptia ponúka možnosť v efektívnej forme využívať jedinečnosť prostredia a podmienok, v ktorých sa materská škola nachádza. Umožňuje realizáciu regionálnej a environmentálnej výchovy v rozšírenej podobe ako možnosti dôkladnejšie spoznať kultúrne a prírodné bohatstvo obce i regiónu Liptova.

Regionálna výchova

Počas celého školského roku sa deťom približujú zvyky dávnej minulosti, deti spoznávajú ľudové piesne, tance a rôzne detské hry. Prostredníctvom literárneho umenia sa oboznamujú s povestami, zvykoslovím a ľudovou múdrosťou. Prostredie Likavky umožňuje deťom priamym pozorovaním získať poznatky o tradičnej architektúre a umení. Aj úprava interiéru materskej školy pozitívne prispieva k rozvoju regionálnej výchovy. Ide o regionálny kútik, výstavy a stále expozície prvkov regionálnej výchovy.

Deti materskej školy sa zapájajú aj do mimoškolských aktivít. Zúčastňujú sa rôznych verejných podujatí v rámci obce. Ich vystúpenia sú odrazom života detí v minulosti. Sú ukážkou nielen detských hier a zábavy, ale aj spoluúčasti detí pri sezónnych prácach v minulosti. Každoročne sa deti materskej školy zúčastňujú aj detského folklórneho festivalu s krajskou aj celoslovenskou pôsobnosťou v našej obci. Materskú školu prezentujú pásmami detských ľudových hier a tradícií.

Materská škola Likavka sa po splnení podmienok v júni 2014 stala aj členom Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou. Certifikát si v máji 2019 opätovne obhájila a predĺžila na ďalšie obdobie. Život v materskej škole a obci je vzájomne prepojený a úzko spätý s okolitou krásnou prírodou, čo umožňuje vzbudzovať u detí záujem o život našich predkov, pestovať lásku k rodnej obci a poznávať tradičné prvky ľudovej kultúry v rámci svojho regiónu. Realizované aktivity s deťmi sú prepojené cez ľudové zvyky a obyčaje, ktoré sú charakteristické pre jednotlivé ročné obdobia. Opierame sa o prirodzené prostredie, z ktorého dieťa prichádza do materskej školy, snažíme sa o zachovávanie prirodzeného zdroja poznania okolitého sveta a prepájame výchovu v rodine s výchovou a vzdelávaním v materskej škole aj na spoločenský život.

Projekt regionálnej výchovy

„Rok na Liptove – Dieťa v kontexte kalendárneho obyčajového cyklu“

Environmentálna výchova

Naša materská škola leží v príjemnom prostredí s možnosťou využívať prírodné bohatstvo v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu. Príroda okolo nás nám ponúka svoje dedičstvo a našou povinnosťou je chrániť ho pre budúce generácie. Toto poslanie je možné splniť len prostredníctvom našich detí. Preto je dôležité viesť ich k uvedomovaniu si významu prírody pre človeka, ale aj človeka pre prírodu. Je rozhodujúce, aby deti predškolského veku pochopili, že každý organizmus životného prostredia je významný a tvorí malý článok jednej veľkej reťaze. V našej materskej škole chceme, aby deti vnímali význam životného prostredia, jeho jedinečnosť a opodstatnenosť prostredníctvom ich srdca, a aby sa naučili žiť s ním vo vzájomnej symbióze. Výchovno-vzdelávací proces v materskej škole rozvíja osobnosť dieťaťa a po všetkých jeho stránkach, je postavený na každodennej realite a vytvára priestor pre možnosti utvárania pozitívnych hodnôt k prírode a životnému prostrediu.

Projekt environmentálnej výchovy

„Od detstva s prírodou“

Nakoľko sa naša obec nachádza v blízkosti mesta Ružomberok máme možnosť sa pravidelne zúčastňovať podujatí organizovaných Liptovským múzeom v Ružomberku, Galériou Ľudovíta Fullu v Ružomberku a sporadicky aktivít poriadaných Mestom Ružomberok a ďalších inštitúcií. Podobne okolie materskej školy nám ponúka bohaté možnosti spoznávania okolitej prírody, jej pestrej flóry a fauny.

Z dôvodu, že pohybová aktivita detí v súčasnosti, klesá a to najmä v domácom prostredí, rozhodli sme sa venovať zvýšenú pozornosť aj činnostiam zameraným na rozvoj telesnej zdatnosti. Vo výchovno-vzdelávacom procese vytvárame dostatočný časový priestor na spontánne ale i intencionálne pohybové aktivity a činnosti, ktoré pomáhajú deťom zbaviť sa psychofyzického napätia a utvárajú stav telesnej i duševnej rovnováhy, teda celkovej pohody organizmu.

Zámerom výchovného pôsobenia, filozofiou našej materskej školy a realizáciou projektov je vytvoriť materskú školu postavenú na základoch ľudskosti, spolupatričnosti a hrdoosti. Materskú školu otvorenú verejnosti s úzkou spoluprácou rodičov a inštitúcií, ktoré sa podieľajú na výchove a vzdelávaní, aby naše deti mohli prežívať aktívne a šťastné detstvo tým, že im vytvoríme príjemné a rodinné prostredie, kde sa budú cítiť dobre, kde budú priateľské vzťahy, pochopenie a láska.

3 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Absolvent predprimárneho vzdelávania je pripravený na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole a na ďalší aktívny život v spoločnosti.

4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka dochádzky do materskej školy je spravidla niekoľkoročná (1 – 4 roky). Materská škola ponúka celodennú výchovu a vzdelávanie v troch triedach s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania v dopoludňajších hodinách pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú.

5 Učebné osnovy

Učebné osnovy plnia programovú, orientačnú a normatívnu funkciu. Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu „*Slniečko nám svieta, poďme sa hrať deti*“ sú výkonové štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Sú rozdelené do mesačných obsahových celkov a ďalej do týždenných celkov, ktoré sa navzájom dopĺňajú, prelínajú a spolu súvisia.

Učebné osnovy sú vypracované s prihliadnutím na vlastné osobitosti obsahu výchovy a vzdelávania, charakter výchovno-vzdelávacej činnosti a osobitosti učenia a učenia sa detí predškolského veku. Súčasťou obsahových celkov sú výkonové štandardy a každý obsahový celok v sebe integruje všetky vzdelávacie oblasti.

Charakteristika obsahových celkov predstavuje základný tematický rámec výchovy a vzdelávania v materskej škole. Realizácia tematických celkov nie je časovo obmedzená, orientačne je nastavená na počet týždňov v mesiaci. Čas a poradie tém určených v konkrétnom obsahovom celku sa nemusí presne dodržať. Počas letných prázdnin sa výchova a vzdelávanie plánuje a realizuje v hrách a hrových činnostiach.

Súčasťou učebných osnov je rozpracované rozširujúce učivo – špecifické ciele jednotlivých projektov, ktoré sa aplikujú do výchovno-vzdelávacieho procesu. Rozširujúce výkonové štandardy sú farebne zvýraznené podľa jednotlivých projektov.

Súčasťou každého obsahového celku je:

- názov obsahového celku,
- témy – podľa týždňov v mesiaci,
- charakteristika obsahového celku,
- výkonové štandardy vzdelávacích oblastí,
- výkonové úrovne,
- odporúčané stratégie, metódy, učebné zdroje.

Učebné osnovy sú vytvorené v záujme detí, rešpektujúc ich možnosti, schopnosti a potreby. Pri ich tvorbe sa prihliadalo na to, čo má, čo by malo a čo by mohlo dieťa vedieť, poznať, byť schopné robiť, dokázať, dosiahnuť.

Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole

- Plánovanie prebieha v dvoch úrovniach. Prvá úroveň má celoškolskú pôsobnosť. Učivo je rozdelené do desiatich obsahových celkov v súlade s ročnými obdobiami a svitakami. Každý mesiac je rozdelený do tém, ktorým sa venujeme spravidla jeden alebo viac týždňov. Druhá úroveň plánovania je na úrovni jednotlivých tried.
- Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti prebieha týždenne písomnou formou. Vzhľadom na špecifiká práce materskej školy s celodennou výchovou a vzdelávaním, kedy sa na zmene striedajú dve učiteľky, plán výchovno-vzdelávacej činnosti spravidla vypracúva učiteľka rannej zmeny.
- Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti je úplne v kompetencii učiteliek, ktoré pri plánovaní vychádzajú z potrieb, záujmu a úrovne rozvoja detí. Záväzná je, aby sa výkonové štandardy naplánované v danom obsahovom celku plnili všetky a v každej triede, samozrejme vždy s ohľadom na aktuálnu vývinovú úroveň detí.
- Poradie tém určených v konkrétnom obsahovom celku sa nemusí dodržať v každej triede rovnako, vzhľadom na materiálno-technické vybavenie materskej školy a efektivitu využitia učebných pomôcok. V rámci jedného obsahového celku sa môžu zaradiť témy na jednotlivých triedach v rôznom poradí.
- V plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sa objavia aj výkonové štandardy, ktoré nie sú uvedené v obsahovom celku. Sú explicitne volené učiteľkou a nemusia sa objaviť v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti inej triedy, či učiteľky.
- Výkonové štandardy uvedené v obsahovom celku sa musia objaviť v plánoch počas trvania obsahového celku minimálne raz. Spravidla sa objavujú viac krát na rôznej úrovni, pričom sa prihliada na rozvojové potreby detí. Môžu sa objaviť aj v iných obsahových celkoch.
- Plánovanie úrovni sa prispôbuje schopnostiam a veku primeranosti detí v jednotlivých triedach.
- Pri plánovaní učiteľka dbá na vyvážený pomer vzdelávacích oblastí a oblastí rozvoja dieťaťa. Pomer zaradenia vzdelávacích oblastí ovplyvňuje aj téma celku a jej charakter.
- Dôkladným poznaním charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí učiteľkou, sa ponecháva dostatočný priestor na slobodný výber vhodných metód, stratégií, foriem a prostriedkov.

- Pri plánovaní učiteľka rešpektuje prirodzenú variabilitu detí a sociokultúrne prostredie, z ktorého pochádzajú, čím uplatňuje princíp inkluzívneho vzdelávania.
- V plánovaní sa vždy objavia zdravotné cvičenia, ktoré vychádzajú z výkonových štandardov, tak ako ostatné aktivity.
- Dominujú činnosti aktívneho charakteru, pasívne učenie sa obmedzuje na minimum.
- Činnosti sa plánujú vzhľadom na záujem a tempo učenia sa detí.
- Podporuje sa vzájomné učenie sa detí.
- Cieľom je učiť deti nové fakty, vytvárať nové zručnosti, schopnosti, upevňovať návyky.
- Niektoré výkonové štandardy sa plnia každodenne, priebežne počas dochádzky dieťaťa do materskej školy. Sú to výkonové štandardy zamerané na utváranie, rozvíjanie a upevňovanie:
 - * kultúrnych, hygienických, stravovacích a spoločenských návykov detí,
 - * zručností súvisiacich s osobnou hygienou a sebaobsluhou detí,
 - * zručností v rozvíjaní hier a hrových činností,
 - * priateľských vzťahov detí v hrách a hrových činnostiach,
 - * praktické návyky starostlivosti o prírodu, pohyb v prírode,
 - * komunikačných zručností.

6 Vyučovací jazyk podľa § 12 školského zákona

Výchova a vzdelávanie v našej materskej škole sa poskytuje v štátnom, t.j. v slovenskom jazyku.

7 Hodnotenie detí

Hodnotenie dieťaťa v materskej škole má na dieťa veľmi veľký a dlhodobý vplyv a je jednou z najdôležitejších činností učiteľky. Každý deň v materskej škole a každá činnosť dieťaťa, ktorú realizuje zámerne alebo spontánne, prináša množstvo príležitostí na hodnotenie dieťaťa. Zmyslom hodnotenia je zistiť a pochopiť priestor pre detskú slobodu, kedy dieťa v aktivitách nadobúda nové skúsenosti a poznatky. Na základe tohto poznania učiteľka volí vhodný výchovno-vzdelávací postup, aby každé dieťa mohlo napredovať vo všetkých oblastiach rozvoja v rámci svojich možností a osobitostí.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí sa realizuje pravidelne. Hodnotenie výsledkov činností dieťaťa sa prispôsobuje úrovni osobného maxima, vychádza sa z pomeru výkonu k schopnostiam a jeho pokroku v čase.

Cieľom kontroly a hodnotenia detí je dosiahnuť osobnostný rozvoj dieťaťa formovaním elementárnych základov kľúčových kompetencií a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa vzdelávať. Poskytnúť rodičom a učiteľom spätnú väzbu o tom, na akej vývinovej úrovni sa dieťa práve nachádza, aké výsledky dosahuje, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Učiteľkám poskytuje spätnú väzbu pre ďalšiu prácu s dieťaťom a zároveň je podkladom pre ďalšie plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti. Rovnako dôležitá je aj spätná väzba poskytnutá deťom, súvisiaca s budovaním základov sebahodnotenia a sebapoznávania. Hodnotenie musí byť pre dieťa motivujúce a stimulujúce.

V materskej škole využívame nasledovné metódy pozorovania a hodnotenia dieťaťa:

- Pozorovanie (učiteľka pozoruje činnosti dieťaťa alebo správanie sa dieťaťa pri rôznych aktivitách a činnostiach spontánne).
- Analýza výsledkov činností a prác detí (produktov výtvarných, pracovných činností, pracovných listov...) – vypovedá o úrovni kognitívneho vývinu dieťaťa a úrovni rozvoja všeobecnej tvorivosti dieťaťa.
- Portfólio (je to usporiadaný súbor produktov dieťaťa za určité obdobie. Učiteľke aj rodičovi poskytnie obraz o rozvoji osobnosti v jednotlivých oblastiach, napredovaní, prípadne stagnácii dieťaťa v niektorej oblasti.).
- Slovné hodnotenie – priebežne vo výchovno-vzdelávacej činnosti, systematicky počas celého školského roka (využívanie evaulačných otázok).

Hodnotenie detí a výchovno-vzdelávacej činnosti v rámci triedy sa uskutočňuje priebežne počas výchovno-vzdelávacieho procesu a je v kompetencii učiteliek na triede. Hodnotenie detí sa uskutočňuje formou pedagogickej diagnostiky, v rámci ktorej sa zaznamenáva úroveň vedomostí a schopností dieťaťa. Zahŕňa procesy a aktivity, ktoré napomáhajú získať o dieťati komplexné poznatky. Každé dieťa má vytvorené portfólio svojich prác, ktoré je súčasťou posudzovania a diagnostikovania dieťaťa. Učiteľky si vedú svoje vlastné diagnostické pozorovania, ktoré potom spolu konzultujú a dva krát v roku zaznamenávajú v diagnostických hárkoch detí. Na základe toho spracúvajú hodnotenie dosahovaných výsledkov.

Školský vzdelávací program
„Slniečko nám svieti, pod'ne sa hrať deti“

Vydaný v Likavke, dňa 24.08.2022

Mgr. Ľuboš Birtus
riaditeľ ZŠ s MŠ Likavka

PaedDr. Renáta Mudičková
ZRŠ ZŠ s MŠ Likavka pre MŠ

Ing. Marián Javorka
starosta Obce Likavka

JUDr. Miroslav Brtko
predseda rady školy
pri ZŠ s MŠ Likavka